MANUAL ALTERNATIV PENTRU ISTORIA HOLOCAUSTULUI – MAX GOLDSTEIN ȘI ATENTATUL CU BOMBĂ DIN SENATUL ROMÂNIEI

Calin Kasper

Incorect Politic

Noiembrie 28, 2023

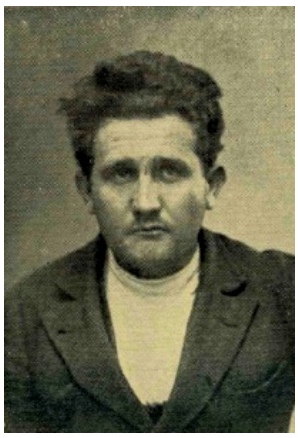

Manual Alternativ Pentru Istoria Holocaustului – Max Goldstein și Atentatul cu Bombă din Senatul României

Max s-a născut la Bârlad, în anul 1898, dintr-o familie de evrei. Devenise comerciant, dar în loc să-şi vadă de comerţ, se simte atras încă din fragedă tinereţe de ideologia bolşevică. Asta îl face să înceapă o activitate subversivă, care-i va aduce o condamnare de 10 ani, pe care începe să şi-o ispăşească la Văcăreşti. În februarie 1920, fiind dus la judecătorie ca martor la procesul complotului comunist de la Vitan, se preface că vrea să meargă la latrină, dar pe când era condus pe coridor, fuge pe o uşă laterală şi iese în curtea din dos. Reuşeşte apoi să dispară ziua în amiaza mare, ajungând la vechea lui gazdă, Julieta Holtzman.

Ajutat de complici, n-o ia direct spre Moldova, unde bănuia că era deja aşteptat, ci pleacă la Timişoara, trece ilegal frontiera, apoi prin Bulgaria ajunge la Odessa, taman la timp ca să participe la demonstraţia oamenilor muncii de 1 Mai. Aici era centrul de spionaj şi şcoala de terorism a sovieticilor. Max Goldstein îl caută pe şeful serviciului, evreul Abraham Grinstein, căruia îi propune colaborarea, prin executarea unor acte de sabotaj asupra instituţiilor de stat româneşti.

Max era expert în tehnica pirotehnică şi ştia mai totul despre prepararea explozibililor şi producerea bombelor artizanale. Încă din copilărie îi plăcuse să confecţioneze artificii şi pocnitori cu praf de puşcă, preparat de el însuşi. Experimentele lui au mers atât de departe, încât o dată, pe când pisa un amestec exploziv într-un mojar, acesta i-a explodat în mână, smulgându-i-o din cot. Mâna dreaptă a trebuit să-i fie

amputată. Ca să se poată folosi totuşi de ciotul rămas, şi-a prins în prelungirea braţului un cârlig de oţel atât de ascuţit la vârf, încât putea lesne străpunge pe oricine i s-ar fi împotrivit.

La Odessa a urmat şcoala de terorişti, mai întâi ca elev apoi, – după ce a dovedit că avea cunoştinţe avansate în tehnica diversiunii – a ţinut şi cursuri practice novicilor, despre cum se confecţionează o bombă artizanală şi cum trebuie ea amplasată. La aceste demonstraţii, i-a uimit pe profesori cu îndemânarea lui, fiindcă el cu o singură mână, lucra mai repede şi mai precis decât toţi ceilalţi, cu două mâini.

Mai ales Grinstein era fericit că dăduse peste un astfel de expert, cum nu mai exista altul în toată Rusia: fără sentimente, crud şi curajos, inteligent şi decis şi mai ales, care purta în suflet o ură cumplită pentru tot ce era românesc. În toamnă Max s-a întors în România, cu planuri criminale. El plănuia să întreprindă sabotaje pe teritoriul românesc.

Ajuns la Bucureşti formează, conform strategiei imaginate de Grinstein, o troică. Aceasta era o organizaţie subversivă, formată numai din trei inşi. Experienţa în câmp operativ arătase că grupul cel mai eficient era cel de trei. De aici şi denumirea de troică. În scurt timp, prin vechi cunoştinţe din Bucureşti, reuşeşte să formeze o troică proprie: el, Leon Lichtblau şi Saul Osias. Ca să nu-şi piardă dexteritatea şi îndemânarea cu problemele organizatorice, Max pune la cale deraierea trenului de lux Simplon, între Ciocăneşti şi Chitila. Neavând explozibil, face rost de o cheie franceză şi încearcă să demonteze eclisele prinse cu şuruburi, la ambele capete ale unei porţiuni de şină.

Totuşi operaţia de deşurubare a piuliţelor nu s-a putut desfăşura cum a plănuit, pentru că neavând decât o mână, n-a putut bloca capetele de şuruburi, care se încăpăţânau să se rotească o dată cu piuliţele. Neputând desface toate şuruburile până la venirea trenului, prima încercare de deraiere a Simplon-ului a eşuat. El nu era însă omul care să se dea bătut, aşa că a pregătit o a doua încercare. Şi-a procurat explozibil, o ţeavă de plumb, o capsă cu fulminat de mercur şi din toate acestea a confecţionat cu multă ingeniozitate o bombă artizanală, pe care a pus-o sub o traversă, cu puţin timp înainte de trecerea Simplon-ului. Când roata locomotivei a turtit capsa de pe şine, aceasta a inflamat praful de puşcă din ţeava de plumb, flacăra fiind transmisă la explozibil, care explodând, a aruncat în aer primul vagon în care – după toate informaţiile lui Max – ar fi trebuit să se afle cel pe care sovieticii ar fi vrut să-l vadă cât mai curând pe năsălie: Constantin Argetoianu, duşmanul îndărătnic al comunismului. Aceasta era cea mai importantă misiune pe care o primise.

Constantin Argetoianu chiar s-a aflat în acel vagon! Numai că, ori calculele lui Max au fost greşite, ori praful de puşcă îndesat prea tare în ţeava de plumb a ars prea repede, ori nenorocitul de Simplon a redus tocmai atunci viteza, ca mecanicul să aibă timp să se scarpine în fund, ori poate a fost îngerul păzitor al lui

Argetoianu care a încurcat lucrurile, nu se ştie. Cert este că explozia a distrus partea din faţă a vagonului, dar Argetoianu a scăpat neatins, aflându-se în partea din spate a vagonului avariat.

Înfuriat de această festă a soartei, Max pune la cale o lovitură teribilă, care urma să zguduie din temelie burghezia română, asupritoarea cruntă a muncitorilor ce trudeau în fabrici şi uzine. Voia totodată să se poată prezenta în faţa tovarăşului Grinstein cu o mare realizare, ca să justifice nu numai încrederea acordată, dar şi sumele imense pe care le-a primit de la sovietici, pentru a-i înlesni îndeplinirea misiunilor pe teritoriul românesc.

II

Max, Saul şi Leon se pun pe treabă, împărţindu-şi sarcinile. Saul face rost de două obuze nemţeşti de 75 mm, un ceas deşteptător, două brichete, fitil, o capcană de şoareci cu arc, şuruburi, o şurubelniţă si un cleşte. Leon procură o lădiţă de lemn cu capac şi face şi schiţe cu sălile şi camerele senatului, poziţia coridoarelor şi a uşilor de acces.

Max confecţionează dispozitivul: fixează mai întâi cele două obuze în lădiţă, apoi la baza lor pune ceasornicul, brichetele, fitilul, toate prinse solid în şuruburi şi stinghii de lemn. Când ceasornicul începea să sune, cheia de la sonerie învârtindu-se, înfăşura o sârmă în jurul ei, care trăgea de sfoara capcanei de şoareci, rupând-o. Arcul eliberat pocnea rotiţele brichetelor, care aprindeau fitilurile ce duceau flacăra la fiecare obuz, declanşând astfel explozia.

După ce a reglat mecanismele şi le-a încercat funcţionarea, Max Goldstein s-a arătat mulţumit de dispozitivul pe care-l crease. La ultimele zece încercări, sistemul nu ratase nici măcar o singură dată aprinderea flăcării brichetelor. Deci, sistemul funcţiona atât de bine, încât Goldstein era sigur că mecanica nu-l va trăda. Dar era oare destul ca să-şi atingă scopul? O nemulţumire, ca o presimţirea rea care nu-i dădea pace, l-a îndârjit şi mai mult. Nu se poate, a calculat de data asta totul cu mare grijă, nimic nu mai putea interveni!

În noaptea de 7 spre 8 decembrie la miezul nopţii, pe lângă clădirea senatului, se strecurau două umbre. Sunt Max şi Leon. Saul, care nu fusese de acord cu punerea bombei la senat, a fost lăsat acasă. (El voia s-o pună la sediul Siguranţei!) Pentru plasarea bombei, era destul cu ei doi. Cu un şperaclu au deschis o uşă şi-au pătruns în sala, unde în după-amiaza zilei următoare avea să aibă loc o sesiune ordinară a senatului României. Max montează apoi lădiţa în spatele unei draperii, acolo unde era singurul loc ascuns vederii.

Sperau să nu vină nicio femeie de serviciu prea conştiincioasă, ca să mătură pe după draperie. Acolo domnea un praf gros de un deget, muşte moarte şi plase de păianjen, ceea ce dovedea că nimeni nu mai cotrobăise în colţul acela de foarte multă vreme. Max intenţiona să fixeze soneria deşteptătorului pentru ora trei după-amiaza, când bănuiau că dezbaterile în sală se vor încinge, ca de obicei. Leon se informase atent asupra desfăşurării şedinţelor senatului, ca să stabilească ora cea mai potrivită pentru detonaţie. Ca să fie siguri, trebuiau să aştepte cel puţin până la ora patru dimineaţa, fiindcă dacă ar fi potrivit ceasul acum, când era ora 1 noaptea, explozia s-ar fi produs la ora 3 dimineaţa, când nu era nimeni în clădire. Chiar aşa o prostie nu putea să facă niciunul din ei! Ca să le treacă timpul, s-au pus să fumeze şi să povestească:

– Deci, mâine va fi şedinţă ordinară la senat! Dar, dacă totul merge cum sperăm, o vom transforma într-o sesiune extraordinară! Max rânjeşte şi trage din ţigară cu sete. Nimbul de foc prinde viaţă, luminându-i scurt faţa.

– Va fi cea mai extraordinară şedinţă din toate timpurile, Max! Nici nu bănuiesc ei ce-i aşteaptă! Mâine în jurul orei 15, va trebui să fie la tribună şi nea Costică Argetoianu. Adică exact în dreptul lămpii noastre, când i se va aprinde fitilul.

Max începe să cânte încetişor: Costică, Costică, fă lampa mai mică! Leon îi ţine isonul, bătând tactul pe genunchi. Ca să treacă timpul mai povestesc de una de alta, până pe la ora 4, când Max întoarce cheia arcului de la sonerie de nouă ori. Nu până la refuz, ca să nu pocnească arcul. Dar de nouă ori era suficient, pentru că la a şaptea învârtitură, arcul aprindea brichetele. Apoi a legat cu grija sârma de cheiţă, a dat-o de două trei ori după axul ei şi a reglat tensiunea sârmei cu o pană de lemn, care fixa ceasul în locaşul lui. Au verificat apoi amândoi, încă o dată, dacă fitilele erau bine potrivite ca să primească focul de la brichete, dacă sârma era fixată bine, dacă ceasul era înţepenit cum trebuie. Fiindcă totul era perfect, Max a scos siguranţa şi au închis apoi capacul lădiţei.
Au mai stat apoi câteva minute, să asculte dacă nu cumva ticăitul ceasornicului răzbătea din spatele draperiei, dar oricât şi-au ascuţit auzul, n-au putut percepe nici cel mai mic zgomot. Perdeaua de pluş înghiţea orice sunet. Mulţumiţi de ce-au realizat, s-au întors pe acelaşi drum, nevăzuţi şi neauziţi de nimeni.

III

Şedinţa senatului din 8 decembrie 1920 începuse deja şi dezbaterile prinseră să se închege. Cei de la putere şi din opoziţie porniseră ciondăneala obişnuită, care nu ducea niciodată la nimic. Se certau mai mult de ochii lumii, cam ca avocaţii care apără doi inculpaţi învrăjbiţi în acelaşi proces. Când îi vedeai la tribunal cum se reped unul la altul, ca doi cocoşi, puteai crede, – dacă erai naiv – că o să-şi scoată ochii. Dar, după amânarea şedinţei de către onorata instanţă, cu care amândoi erau nu numai total de acord, dar şi contribuiseră activ

la obţinerea ei, – pentru că, nu-i aşa, numai un proces care continuă mai aduce ceva parale la teşcherea – îi poţi vedea mai apoi la restaurantul de lângă tribunal, ciocnind prieteneşte halbele cu bere.

Max rămăsese la locuinţa conspirativă, dar Leon, fire mai emotivă, nu-şi mai găsea locul. Pe la unsprezece a plecat la universitate, care era foarte aproape de sala senatului, ca să trăiască pe viu emoţiile evenimentului mult aşteptat. Se aşezase în ultimele bănci, pentru că de data asta, nu-l mai interesau matematicile. Era nervos că nu ştia cât e ceasul, fiindcă îşi interzisese să se uite la al lui într-una, ca să nu dea de bănuit. Trebuia totuşi să fi trecut de 2 şi jumătate. Şi ce greu trecea timpul!

Dar chiar în clipa aceea, o bubuitură puternică a zgâlţâit geamurile universităţii. Toţi studenţii au sărit să privească afară. Au zărit ferestrele de la sala senatului sărite din cercevele, iar prin găurile rămase ca nişte orbite goale, ieşeau trâmbe de fum şi de praf. Pe stradă, pietonii surprinşi de explozie prea aproape, fugeau înghemuiţi şi cu capetele între umeri ca să se îndepărteze, ciocnindu-se de cei mai îndepărtaţi, pe care curiozitatea îi mâna să se apropie, ridicându-se pe vârfuri şi lungindu-şi gâturile ca să vadă mai bine.

Când fumul s-a mai risipit şi aerul proaspăt a mai limpezit atmosfera, cei mai lucizi senatori au început să caute victime. Cei din spate, abia treziţi din somnolenţă, scăpaseră doar cu sperietura, dar preşedintele Senatului, venerabilul Constantin Coandă, fusese rănit destul de serios. Preotul unit Demetriu Radu, episcopul unit al Oradiei, a fost străpuns de o schijă la piept şi apoi izbit de suflul exploziei de perete. El a fost cel care a murit chiar la faţa locului. Ministrul justiţiei, Dimitrie Greceanu şi senatorul Spirea Gheorghiu, răniţi grav, n-au mai putut fi salvaţi de medicii de la spitalul Colţea, unde au fost transportaţi de ambulanţe. Constantin Argetoianu scăpase şi de data asta fiindcă… întârziase!

La câteva minute după atentat, regele Ferdinand a fost la faţa locului, încercând să mobilizeze şi să îmbărbăteze lumea aceea speriată a Bucureştiului. Leon, aflând ceea ce-l interesa, a grăbit spre casa conspirativă unde-l aştepta Max, aflat şi el într-o stare de mare agitaţie. Ca să se liniştească, au băut amândoi un ceai, în care au dizolvat bromură. Apoi au analizat situaţia la rece, care era foarte departe de a-l mulţumi pe Max.

Costică Argetoianu, cel cu lampa mică, duşmanul neîmpăcat al comuniştilor, scăpase iarăşi „nepedepsit“, victimă căzând în locul lui alt Costică, Coandă, care pentru ei era persoană neutră. Deci numai trei morţi, un amărât de rănit, ce mai, mult zgomot pentru nimic! Şi de ce oare sunase blestematul ăla de ceas la 2 şi 40, adică cu douăzeci de minute mai devreme? Răspunsul a fost că n-au verificat cât de precis funcţiona deşteptătorul. Atenţi doar la mecanismul soneriei, nu s-au mai gândit că ceasul trebuia să funcţioneze zece ore cu precizie. Ori o lua înainte de la început, ori ei din neatenţie au deplasat limba din spate care regla mecanismul balansierului, cert este că ceasul lor a declanşat explozia cu douăzeci de minute mai devreme,

când „cocoşeii“ din parlament nu se încăieraseră suficient. Asta a dus la lipsa rezultatelor pe care le aşteptau cu înfrigurare.

Ceea ce nu aveau cum să afle atentatorii a fost că un drăcuşor de îngeraş – fie din joacă, sau trimis de cineva – s-a jucat cu jucărelele găsite în lada de după perdea, luând de acolo o sfoară de cânepă, ca să-şi puie mustăţi. Din cauza asta, unul din obuzele din cutie n-a explodat, cu toată zguduiala pe care i-a produs-o fratele lui geamăn, atunci când a sărit în sus ca ars. Era ca şi cum Dumnezeu a vrut să diminueze efectele exploziei, care ar fi fost grozavă, dacă explodau ambele obuze deodată.

IV

După explozia de la senat, Bucureştiul a devenit un viespar plin de copoi de-ai Siguranţei care, cu boturile în vânt şi adulmecând aerul, mişunau peste tot. Pericolul fiind mare, Max şi-a anunţat colaboratorii că intenţiona să plece spre Rusia, dar ajungând la Iaşi şi văzând acolo atâţia confraţi cu aceleaşi convingeri şi sentimente, i s-a părut că oraşul oferea condiţii ideale pentru activităţile lor. Aici puteau cu toţii să lucreze în linişte. A luat legătura cu centrul de la Odessa, cu alţi terorişti asemenea lui, precum Ghiţă Moscu-Sternberg sau Bubnowscky. Au căzut de acord cu înfiinţarea la Iaşi a unei tipografii pentru materiale propagandistice.

Max primeşte fonduri substanţiale, cu care cumpără o casă pe nume fals şi i se trimit maşini tipografice de nici el nu ştia de cine şi de unde. Având acum casă în strada Râpa Galbenă nr. 2 în Iaşi, şi-a adus acolo mai mulţi tovarăşi, probabil tipografi. La sfârşitul lunii februarie 1921 Maria Simoiu, despre care se ştia că era spioană sovietică şi că a fost în legătură cu troica lui Max, a fost arestată de Siguranţă la Bucureşti. În urma acestui fapt îşi aduce sora, pe Saul şi Leon la Iaşi, fiindcă eventualele declaraţii ale femeii arestate puteau să-i pună pe agenţi pe urmele lor. Dar lucrurile se complică, pentru că afacerea din Strada Râpei este descoperită de Siguranţă, ceea ce-l face pe Max să renunţe la planurile lui legate de Iaşi. Îşi va aduce colaboratorii şi soţia înapoi la Bucureşti. Apoi pleacă la Odessa, unde ajunge prin aprilie 1921.

Aici instruieşte din nou alţi elevi ai şcolii de terorism în tainele explozibililor, de data asta ca expert recunoscut. La demonstraţiile lui practice nu numai elevii, dar chiar şi profesorii au avut multe de învăţat. După mai bine de 7 luni de activitate la Odessa, se hotărăşte să vină iar în România, pentru o nouă serie de atentate. În noaptea de 19/20 noiembrie 1921 trece cu ajutorul unui barcagiu bulgar Dunărea în zona Giurgiu.

După ce a pus piciorul pe pământ românesc, apărat de întuneric, voia să ia trenul spre Bucureşti. Ca să ajungă la gară, trebuia să treacă peste un pod, la al cărui capăt se afla un grănicer la post. Invitat să se legitimeze, Max dă din colţ în colţ, fiindcă omisese să-şi facă nişte acte false. Ce uşor le putea căpăta la Odessa, de la specialiştii de acolo! Şi ce bine i-ar fi prins acum, ca să le vâre sub nasul ţărănoiului aceluia,

care probabil că nici să citească nu ştia! Neavând alt mijloc, încearcă să-i stârnească soldatului respectul, arătându-i că-i lipsea o mână pe care, spunea el, o pierduse pe când lupta cu îndârjire pentru apărarea pământului strămoşesc la Oituz.

Grănicerul, ardelean din Bihor, mai că s-ar fi lăsat înduplecat, fiindcă el – celor ce-au luptat pentru unirea Ardealului cu România – le era şi le va fi toată viaţa recunoscător. Dar cârligul de la mâna dreaptă, care strălucise o clipă în lumina felinarului de la ghereta lui, l-a înfiorat. L-a ce i-ar fi trebuit unui om cinstit o asemenea gheară ascuţită de oţel? A luat hotărârea să-l ducă pe străin la pichet, unde aveau să se lămurească lucrurile. Atunci, Max i-a oferit soldatului o mare sumă de bani, dar gestul acesta a avut efect contrar. Soldatul a refuzat banii şi a devenit şi mai bănuitor. Dacă omul din faţa lui avea conştiinţa curată, la ce trebuia să-i ofere bani? Şi de unde să aibă un biet mutilat de război atâţia bani de dat? L-a invitat pe străin să-l urmeze, dar acesta în loc să-şi ridice geamantanul de jos, a scos un pistol din buzunarul hainei şi l-a împuşcat pe soldat drept în piept.

V

Pocnetul de pistol a fost auzit în liniştea nopţii de marinarii de pe şlepul „Elisabeta“, care era tras la dană. Căpitanul şi cu marinarii săi au pornit spre locul de unde se trăsese şi l-au găsit pe grănicerul Heringa Alexandru căzut la pământ, într-o baltă de sânge. Acesta a reuşit, înainte de a-şi pierde cunoştinţa, să le spună ce se întâmplase. Un marinar a alertat pichetul de grăniceri şi apoi toţi împreună au început să cerceteze smârcurile de pe malul Dunării.

Max a fost descoperit şi după o scurtă rezistenţă, fiind înconjurat, a înţeles că n-are altă şansă să scape viu decât dacă se predă. Ceea ce a şi făcut. Va fi închis şi păzit de acum încolo ca ochii din cap, încât şansa de a evada, aşa cum spera, nu i se va mai ivi. Cătuşele la mâini şi la picioare, paza dublă şi ţevile de armă îndreptate asupra lui n-au mai lipsit nici când dormea.

Condamnat la închisoare pe viaţă, Max Goldstein a fost închis şi păzit cu străşnicie la Doftana. Aici, în 1925 a cerut schimbarea condiţiilor de detenţie, dar conducerea penitenciarului nu a dat curs cererii sale, temându-se că acesta va evada din nou. Goldstein intră în greva foamei în semn de protest. După 45 de zile de nemâncare, avea să-şi sfârşească zilele în puşcărie.

Evreul Leon Lichtblau, având şi el agenţii pe urme, se refugiază la Viena, de unde apoi ajunge la Moscova, unde îşi va lua pseudonimul Adolf Cristin. Fiind matematician excelent şi terminând şi o a doua facultate cu profil economic la ruşi, ajunge şef de departament în ministerul industriilor sovietice de la Moscova. La cererea foştilor lui tovarăşi din România, traduce în limba română din operele lui Lenin, ca să apuce şi mânuţa de comunişti români să se adape din învăţăturile marelui dascăl al proletariatului. Mâna Lungă a

revoluţiei era însă vigilentă! Cu tot devotamentul lui, în anul 1937 a fost arestat din ordinul lui Stalin, fiind acuzat de spionaj, deviaţionism de dreapta şi activităţi antistatale. Avea să fie executat pe data de 25 aprilie 1938.

Doar evreul Saul Osias a avut viaţă lungă, murind de moarte bună în anul 1984, fiindcă a ales să rămână în România, unde a prins frumoasa vârstă de 84 de ani. Ar fi putut să emigreze în Israel, ca să ducă binefacerile comunismului şi acolo, dar în mod curios, n-a făcut-o. Nici el şi nici alţii, deşi din Rusia şi din ţările socialiste au emigrat cu milioanele. Se pare totuşi că comunismul şi internaţionalismul au fost bune doar de dat la alţii.

Sfârşit

Fragment din romanul "De la inima spre cer" de Calin Kasper

Nota Redacţiei: *Folosirea cuvântului "evreu" este inoportună, autorul referindu-se la Max Goldstein, care era jidan. Dacă ne lezează acest cuvânt, dacă din pudoare considerăm că este "prea vulgar" (nu este), atunci să folosim "iudeu", chiar dacă acest termen se referă la cei din Iudeea, urmaşi ai triburilor Judah şi Benjamin, pe când Goldstein cel mai probabil este khazar, venit din zona Ucrainei, cunoscut de omul de rând ca "jidan". Ce înseamnă evreu şi de ce este inoportună folosirea acestui termen? A explicat Vasile Zărnescu în mai multe articole precum "Cuvântul evreu trebuie scos din uz", oferind mai multe detalii istorice în ce au publicat colegii de la Art-Emis, https://www.art-emis.ro/analize/asa-zisul-popor-evreu-nu-a-existat-2 . În rest, ne-a plăcut lectura, am citi întregul roman, ba chiar l-am cumpăra dacă ar apărea în librării.*